

ÖğrenTek: Eğitimde Dijital Hikâye Devrimi

Ders Adı: Fen Bilgisi

Sınıf Düzeyi: 8.Sınıf

Kazanım/Öğrenme Çıktısı: FB.8.1.2.1 İklim ve hava olaylarını karşılaştırabilme

- a) İklim ve hava olaylarına ilişkin nitelikleri belirler.
- b) Belirlenen özelliklere ilişkin benzerlikleri listeler.
- c) Belirlenen özelliklere ilişkin farklılıkları listeler.

Metin Yazar/Yazarları: Ayşegül YAVUZ, Fatma Nur CANBOLAT, Zeynep Yezdan ŞİRAZ

YAĞMURLU GÜNLERDEN GÜNEŞLİ GÜNLERE

(İç Anadolu bölgesinden gelen Nurgül ve ailesi Karadeniz'in sahil kasabasındaki küçük bir yere taşındıkları zaman mart ayıydı. Günlerden çarşamba ve hava kapalıydı. Ertesi gün yağmur etkisini gösterdi. Cuma günü ise rüzgâr o kadar şiddetli bir şekilde esiyordu ki haberlerde sahile çok gidilmemesi gerektiğini, aksi takdirde denizin taşma riskinin olduğu söyleniyordu.)

Bu duruma şaşırان Nurgül babasına şöyle bir soru sordu:

Nurgül: Baba, bu şehir hep böyle kapalı mıdır hiç güneş açmaz mı?

Baba: (Tebessüm ederek) “Bu bölge Karadeniz İklimini yaşar, yani yıl boyunca sık sık yağmur yağması normaldir. Ama bu, her gün yağmur yağması diye düşünülemez. Sadece bu bölgenin hava özelliklerinde yağmura çok rastlamaktayız.”

(Birkaç gün sonra Nurgül derse girer.

Fen Bilimleri dersindeyken Ali öğretmen tahtaya büyük harflerle şu sözcükleri yazar:

“İklim ve Hava Olayları Arasındaki Farklar Nelerdir?”)

Ali Öğretmen: (Düşünerek) iklim... Hava durumu... Evet, bugün sizlerle çok güzel bir etkinlik gerçekleştireceğiz.

(Tahtaya karışık cümleler yazar:

- Bugün hava 12°C.
- Diyarbakır'da yazlar sıcak ve kuraktır.
- Sabah sis etkiliydi.
- Erzurum'da kışlar soğuk ve buzlu geçer.
- Akşama doğru sıcaklık azalacak.
- Karadeniz'de yıl boyunca yağış etkilidir.
- Şu an dışarıda yağmur var.
- İç Anadolu'da gece-gündüz sıcaklık farkı yüksektir.)

(Öğretmen, öğrencileri iki gruba ayırır. Her grup sırayla cümleleri “Hava olayı” ya da “İklim” olarak sınıflandırır. Yanlış cevap geldiğinde öğretmen ipuçları verir. Etkinlik sonunda kazanan takım açıklanır ve tebrik edilir. Kazanamayan takımların yanlışlarına tekrar göz gezdirilir.)

Ali Öğretmen: Farklılıklar kısmını başarıyla tamamladınız çocuklar, her birinizi tebrik ederim. O zaman biraz da benzerlikleri üzerinde konuşalım. Sizce iklim ve hava durumu arasındaki benzerlikler nelerdir?

(Seda söz hakkı isteyerek)

Ali Öğretmen: Evet Seda,

Seda: Öğretmenim, İkisi de ölçülebilir. Yani termometre gibi araçlarla ölçülebilir ve yine ikisi de insanların yaşamını etkiler.

Ali Öğretmen: Güzel, Seda. Bu söylediklerinin hepsi birer doğru bilgi. Başka söylemek isteyen var mı çocuklar?

Mert: Bir dergide okumuştum. İklim ve hava durumunu meteoroloji inceler.

Ali Öğretmen: Evet Mert, güzel. Benzerlikleri konusunda ben de birkaç bilgi ekleyecek olursam: Doğal afetlerle ilişkilidir, planlarımızı bu iki değişken duruma göre yaparız.

(Ali Öğretmen konuyu pekiştirmek için öğrencilere başka bir soru daha yöneltir.)

Ali Öğretmen: Evet çocuklar. Düşünelim ki bir çiftçisiniz. Hangisi sizin için daha önemlidir?

(Seda söz hakkı isteyerek)

Ali Öğretmen: Evet Seda.

Seda: “İklim! Çünkü yetiştirdiğim her şey ona bağlı olarak meydana gelir.

Ali Öğretmen: Evet, çok güzel söyledin Seda.

(Nurgül söz hakkı isteyerek)

Ali Öğretmen: Evet Nurgül.

Nurgül: Bence hava durumu da önemlidir. Çünkü çok fazla yağmur veya dolu yağarsa mahsul zarar görebilir.

Ali Öğretmen: Evet Nurgül, çok güzel bir noktaya değindin.

Nurgül: Öğretmenim, İklim bana o yerin kişilik ve karakterini anlatıyor. Hava durumu ise o günkü ruh hâlini...

(Ali Öğretmen tebessüm ederek)

Ali Öğretmen “Ne güzel söyledin Nurgül. Aynı senin gibi bazen sinirli, bazen neşeli... Ama seni asıl sen yapan şey kişiliğin ve karakterin, yani ‘iklimin’.”